

Pretexte pentru lectură

Redescoperirea Yvonnei Rossignon

de Daniel Luca

Maria Vaida, doctor în Științe Filologice al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, aduce în atenția publicului iubitor de poezie un nume mai puțin ori deloc cunoscut: Yvonne Rossignon (Menchinelli), în volumul *Yvonne Rossignon sau Poezia ca destin* (Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2018). Dintre lucrările publicate de Maria Vaida menționăm: *Gheorghe Pituș sau ochiul și noaptea. Studiu monografic* (2009); *Povara luminii* (2009); *Lucreția Suciș sau Mările iubirii* (2010); *Dincolo de lume, dincoace de text* (2017).

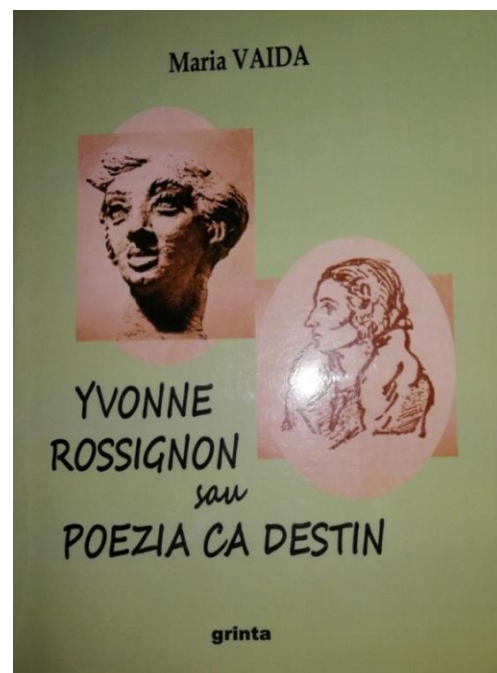
Lucrarea de față reprezintă un demers recuperatoriu, ceea ce presupune un travaliu deosebit și putere de analiză pentru că suntem în fața unui studiu monografic de autor, trebuind să se plieze unor rigori științifice, însă un demers necesar, deoarece, așa cum afirmă Maria Vaida, „Chiar dacă vom considera opera sa ca fiind a unui scriitor minor, dar nu e cazul, chiar dacă poemele sale nu sunt egale sub aspect valoric și uneori sunt prozaice, Yvonne merită a fi scoasă din conul de umbră în care sunt așezați și alți scriitori interbelici, mai ales dintre aceia ai exilului” (p. 54).

Opinăm că ar fi fost binevenit un argument, un cuvânt înainte al cercetătoarei pentru a familiariza cititorul cu metodele de cercetare, cu direcțiile ce urmează a fi dezbătute în cuprinsul lucrării, aceasta fiind structurată în cinci capitole, fiind urmărită strânsă legătură dintre poezia Yvonnei Rossignon și viața sa (tatăl francez, mama olteancă), de unde și sintagma „Poezia ca destin” din titlu.

Pentru că activitatea sa literară poate fi împărțită în trei perioade distincte: poemele din „Abecedar”, „Pagini literare” și alte reviste interbelice din țară, cu influențe din Lucian Blaga; poemele din volumul de debut (singurul antum) *La vendemmia di Pan* (Milano) și

poemele publicate în revistele românești ale exilului.

Cercetătoarea identifică în poezia Yvonnei Rossignon mai multe coordonate: *tema filosofico-religioasă*, o poezie ca o rugăciune pură, un panteism de sorginte populară, unde divinitatea se confundă cu natura („iată, mărul acesta, carne din carnea Ta e!” – **Îndoială**), dar și una a căutării purității; *expresionismul* – eident, Yvonne Rossignon aparține atât tradiționalismului, cât și modernismului ori expresionismului, însă cel din urmă e vizibil prin vitalitate, absolut, eu creator, retrăirea fondului mitic primitiv (zei, mitul lui Narcis, fiicele lui Lesbos, sfinți ca în basme), peisaj spiritualizat, poezia sa fiind o „formă de experiență trăită, mai mult extaz decât vis, mai multă gândire decât sentiment romantic, fie că e vorba de elementele tradiționaliste, de psalmi sau rugăciuni, de balade sau cântece creștine, de elegii sau meditații” (p. 82); *piramida spațiului mental-*

habitațional, Maria Vaida făcând trimitere la concepția lui Pompei Corean, ce consideră că spațiul mental-habitațional e construit ca o piramidă, având următoarele paliere: 6. Dumnezeu. 5. mitul. 4. cutuma. 3. neamul. 2. casa. 1 pământul, toate acestea regăsindu-se în poezia Yvonnei Rossignon; *florile de prun*, ce emană modestie, suavitate și delicatețe; *lumina – linie energetică*, originea divină e o precondiție a actului creației, fiind truvabile trei simboluri: Lumină, Tăcere și Întuneric; *motivul lutului sau complexul Ghilgameș*, Yvonne Rossignon reflectând efemeritatea ființei umane, a morții și a întoarcerii trupului în lut, dar și moartea ca o reîntoarcere (complexul Ghilgameș); *efectul Uroboros sau poezia exilului* - eul demiurgic

e „forma abstractă prin care un autor creează lumile sale imaginare, asemeni unui Demiurgos omnicreator” (p. 140), autoarea folosind concepte precum efemeritatea, infinitul, astrele, marea, sufletul, labirintul timpului, divinitatea, moartea, drumul spre rai, setea de lumină, dorul de puritatea primordială; iubirea – formă a comuniunii omului cu natura.

Pe lângă poezie, Maria Vaida are în vedere și alte texte literare și non literare, precum traduceri, corespondență ori memorii, toate acestea contribuind la creionarea unui portret cât mai fidel al Yvonnei Rossignon. Volumul de față, deși construit cu rigurozitate, nu se dorește a fi atotcuprinzător, ci un început de drum, spre a (re)descoperi un nume al literaturii române care așteaptă noi și noi cercetări.

